

Мирјана Димитријевић Станковић

Народна библиотека Ужице

mira.d.stankovic@gmail.com

УДК: 821.163.41.09-93-1 Лукић Д.
027.022-053.4/.5(497.11)

ПОЕЗИЈА ДРАГАНА ЛУКИЋА И ПОДСТИЦАЈ ЧИТАЊА КОД ДЕЦЕ МЛАЂЕГ ШКОЛСКОГ УЗРАСТА

Сажетак: Рад говори о Драгану Лукићу, песнику за децу, чија поезија представља особену појаву и велики је подстицај за читање код деце школског узраста. Иако се у српској књижевности налази на граници између традиционалног и модерног, он је данас један од најчистијих дечјих песника и његове песме су заступљене свуда. Осећа дечији живот и близак му је сензибилитет детета, уме да говори за дете и о детету, а у својим песмама исказује племениту наивност, срдачност, отвореност. Овај текст бави се његовим стваралаштвом како би се увидело колико се његова дела читају и колико подстичу децу на читање.

Кључне речи: Драган Лукић, поезија, дете, школа, лектира, песме, читање.

Увод

Драган Лукић рођен је у Београду 1928. године од оца Александра и мајке Томаније. Отац му је био штампарски машиниста, па се Драган већ од најранијег доба дружио са свеже одштампаним књигама. У јесен 1946. почео је да објављује прве радове, а почетком педесетих већ је постао афирмисани дечји песник. Године 1952. објављује своје прве књиге (поеме-сликовнице): Велика трка и Звери као фудбалери.

Студије књижевности на Филолошком факултету у Београду завршио је 1954, а затим је почео да предаје дечју књижевност у Школи за васпитаче. После осам година запослио се као уредник програма за децу на „Радио Београду” и ту је радио све до пензионисања 1989. године. Писао је песме, приче, романе, драмске текстове, теоријске расправе о литератури, водио емисије на радију и телевизији. Уређивао је часопис „Змај”. Био је редовни учесник најзначајнијих манифестација за децу на просторима некадашње Југославије. Објавио је преко стотину књига, међу којима су најпознатије: *Како се коме чини*, *Мој ђрадег и ја*, *Овде сѣанују њесме*, *Ваџон ѡрве класе*, *Фифи*, *Како расѣу ноџавице*, *Шѣа ѣаѣа каже*, *Од куће до школе*, *Ловац Јоца*, *Вожња ѡ ѡраду*, међу њима и романе: *Небодер Ц17*, *Три ѡскеѣара*, *Бомба у белој кафи* итд. Познат је и по лектури за 3. разред основне школе, *Небом ѡрада*. Целокупним својим делом, за које је добио највише награде и признања, био је и остао

у самом врху југословенске и српске књижевности намењене младим нараштајима.

Добитник је и великог броја награда: Невен, Змајева награда Курирчек, Младо поколење, Награда „Политикиног забавника”, Награда „Златни кључић”, Октобарска награда града Београда, Орден рада са златним венцем. Био је почасни председник Змајевих дечјих игара од 1993. па до смрти, пре њега били су то: Вељко Петровић у периоду 1964—1967. и Десанка Максимовић у периоду 1967—1993.

Драган Лукић је једини наш дечији песник који није ни покушавао да пише за одрасле. Овај ниво песничког израза није доживео као редукцију и ограничавање, већ као пуну меру и једини циљ свог стваралачког напора. Определивши се, још на почетку, и без остатка, за дечју књижевност Лукић је писац који задовољава све захтеве текућих теоријских уопштавања о дечјој књижевности: то је песник кога деца прихватају и воле, осећајући га као свог саговорника и пријатеља.

Преузето са: <http://bit.ly/2z5uOVR>

Драган Лукић у историји књижевности за децу

Када је у питању историја књижевности за децу као интегрални део опште књижевности, сеже у далеку прошлост — када се са сигурношћу не може одређивати ни жанр, ни аутор, ни намена првих усмених и писаних форми.¹ У оквиру многих педагошких текстова могу се наћи зачеци књижевности за младе, која је почињала на поставкама просветитељских идеја. Српска књижевност за децу у књижевној историји може се посматрати у шест фаза. Као прва фаза то су народне умотворине. Друга фаза развија се у оквирима просветитељства када су деловали

Преузето са: riznicasrpska.net

Гаврило Стефановић Венцловић, Захарије Орфелин и др. а највећи допринос у том периоду дао је Доситеј Обрадовић. Трећа фаза је почињала именом Јована Јовановића Змаја, који је створио много песама за децу. Четврта фаза је период развоја књижевности између два светска рата, када се издвајају: Гвидо Траља, Десанка Максимовић, Момчило Тешић, Мира Алечковић, Бранко Ћопић и Бранислав Нушић.

Београдски писац Драган Лукић (1928—2006), ступа на књи-

¹ Миомир Милинковић. *Историја српске књижевности за децу и младе* (Београд: Bookland, 2014): 7.

жевно попрште када је дечја литература стала, поводећи се за линијом прихваћене уметничке праксе. Помињу га као аутора иноватора који, по угледу на Десанку Максимовић, доводи до извесних поремећаја у важећим представама у овој књижевној области. Еманциповање од педагогије и њених циљева, знатно екстензивнији, размахнутији и разуђенији приступ – дају импулса његовој литератури и постављају темеље. Његов богат опус књига, песама, прича, скечева, једночинки и сликовница, пун раздраганог ритма и детињства, улази у ризницу српске литературе. По богатству и разуђености, експресивности и жанровској разноврсности, Лукићево дело данас, без икакве сумње, заузима истакнуто место. Пре десет година, у пригодној публикацији „Писац у школи”, каже: „Моје књиге дошле су на свет непозване, али свет девојчица и дечака примио их је као поклоне који узбуђују и радују; као поклоне до тада недобијене, тајанствене и чудне затворене шареним корицама...”².

„Дечји писац не постоји него се рађа”, писао је Достојевски. Лукић је од првих дечјих стваралаца целом својом поетском вертикалом. О његовом уметничком делу које надраста време, које се чита и рецитује, слуша и изучава, писали су: Бранко Јовановић, С. Ж. Марковић, Носиха Капичић – Хаџић, Д. Огњатовић, В. Моралић, М. Данојлић, Иван Шоп, В. Марјановић и посебно, Радомир Животић, као и они којима овај вид уметности није предмет ужег интересовања.³

У најопштијим цртама узето, разиграно и хуморна песникова реч, цењена је и оцењена као уметност која се приближава обрасцу савремене литературе за децу – ако није сам образац. Док су се многи гушили у традиционалним и опеваним темама, он у широком и богатом захвату детињства налази занимљив и фантизмагоричан свет.

Извори детињства у поезији Драгана Лукића

Животни оптимизам снажно прожима читаву поезију Драгана Лукића. Тај животни оптимизам намеће детету потребу да буде ведро, радосно и срећно и истиче битне вредности живота. Хумор неминовно прати сваку ситуацију у поезији Драгана Лукића. Обраћајући се детету Драган Лукић увек проналази одговарајући начин да га насмеје. Могло би се рећи да он складно уклапа своју песму у насмејану дечју природу. Те духовите мале шале нису само мале загонетке већ подстичу и на размишљање. Исто тако, свакодневна ствараност, дом и породица као топло скровиште, дечје игре, школски доживљаји, пријатељство, узајамна љубав, поверење, искреност, типични моменти из детињства, чежње, разочарења описани су маестрално.

² Драган Лукић. *Писац у школи* (Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000): 10.

³ Тихомир Петровић; Миомир Миљинковић. *Писци за децу и младе* (Пожега: Епоха, 2007): 139.

Својим песмама Драган Лукић је исказао своју приврженост модерном схватању да деци треба указати поверење, поштовање. То поштовање и поверење дете тражи у школи. Школа је васпитач младог нараштаја и извор великих знања. За песника, школе су добре маме а деца су марљиви и снажни борци у стицању знања. „У низу атрактивних мотива, песник није могао да заобиђе школу, веселе ђаке њихова другарства и несташлуке као неодољиво драгу тему”.⁴ Лепоту ђаковања са свим његовим чарима сугеришу јединствени мелодијски стихови, испевани у ритму једнога даха, тихи и лакоходни. У песми „Учитељу”, учитељ кажњава дечака ускраћујући му и заустављајући игру, од које је све на свету мање вредно. Песник је на страни ученика коме је учитељ одузео кликер, најмању играчку од које нема штете. Извесно, у многим стиховима, дете својом искреном и наивном љубављу, заволи школу као најобасјаније место и извор задовољства, несташлука, тајни, радости и среће.

Посебну целину у опусу Драгана Лукића чине песме из циклуса који би се могао назвати породичним албумом. То су песме о мајци, оцу, брату, сестри, деди, баби и о детету у тој сложној а понекад и не баш сложној породици. Безмерна је песникова љубав према бићима из тог круга, топлина којом их обасипа, нежност којим их слика и приказује. Из опуса пуног обрта проговарају истински ликови и јунаци који улазе у стварни живот младог човека. Опевао је аутор, као од природе датих, простодушне девојчице и дечаке, радознале и спремне на игру. У традиционалном васпитању и претераној родитељској бризи, песник види спутавање дечје природе. Песма „Шта је отац”, искрена је побуна против сумњи, недостатка поверења, захтевних и преозбиљних родитеља, одбрана је слободног живота природног права и достојанства младих.

Песник дубоко разуме и описује дечје виђење ствари, њихове доживљаје; саосећа се њима и ставља себе у њихову позицију, али и сугерише одраслима. По Данојлићу, међу песмама достојним праве поезије је и иронично интонирана песма „Фифи”. Стихови задихани, касачко ритмичког темпа, чудно засмеју, али и несвесно стварају бунт против угрожавања других и против привидне и условљене слободе, симболише претње тиранског васпитања и изопачене цивилизације. Права дечја песма – „Фифи” носи у себи истоветне слојеве значења за децу и одрасле. Дете које се од одраслог разликује стасом и гласом, говором и духом, располаже – као и зрео човек – сувише сложним пространим животом. Док писци, са променљивом срећом, продиру у ток и систем дечјег мишљења и виђења, Драган Лукић с лакоћом улази у снове и јаву, чежње и тајне деце, погађа њихове најскривеније кутове и мисли.

⁴ Воја Марјановић. *Књижевности за децу и младе* (Београд: Виша школа за образовање васпитача, 2001): 123.

Његова поезија, блистава у својој разноврсности и динамици, огледало је привржености неизмерне песникове љубави према свету деце.

Сама поезија града, звоњаве трамваја и мириса бензина, светиљки, семафора, реклама, лифтова, натпевава А. Вуча, Д. Радовића, М. Данојлића, Владу Стојиљковића и остале који слове као песници. Варирајући мотиве о колосима од бетона и челика, о грађевинама без срца и тоpline приближава малом читаоцу градски живот и „лепоту” сивила и тескоба. Стихови о високим зградама, хуци машина и општем урбаном метежу, бензинским пумпама, возовима, тролејбусима и аутомобилима, трамвајима као симболу дечје радости – поезија су слике, лиричности и ритма. У декору градске периферије нашао је објекат привлачан градском и сеоском детету. Песник живота међу усијаним солитерима од гвожђа и стакла, путевима од бетона и асфалта није само урбани песник, већ и уметник природе и њених боја и мириса. Зоологија и ботаника у градском окружењу, арома руралне и сеоске идиле, нашле су своје достојно место. Београд у Лукићевој поезији није Београд виђен очима песниковог детињства, него Београд виђен очима и искуством савременог детета.⁵

Многе песме испевао је о мору. У те песме унео је смех, море се у мору купа, морнари имају по два срца у грудима. У његовим стиховима нема међа ни обала, све је до краја и бескраја... У његовим стиховима живи и један Попај који пућка лулу и лаком шаком тешке таласе доводи у ред. Песник пева у славу овог јунака и поштењака. Лукић, међутим, није само песник, мада му је поезија значајнији део стваралаштва. Прозни део Лукићевог стваралаштва (кратка лирска прича, роман, игроказ) није довољно изучаван: оцењиван је на махове, хроничарски, без улажења у дубље естетске анализе.⁶ Међутим, у краткој Лукићевој прози има и изванредан број прича чији се поетски свет у неколико разликује и оне могу да чине посебну групу. То су: „Четири девојчице”, „Дечаца, девојчице и одрасли”, „Четири маме”, „Прича коју је направио кондуктер” и њима блиске. Јунаци су обично неколико дечака и девојчица или маме и тате, које писац није појединачно издвојио нити им давао имена. Те колективне особености деце и родитеља, нарочито нама пружају могућност препознавања и асоцирања и других њихових одлика којима се богати Лукићев поетски свет. У остваривању – писац је назначио нека општија својства актера из средине и у самом току приче открио да деца имају и добре и лоше стране, које родитељима донесе радост али и изненађење.

Драган Лукић је особена појава у српској књижевности за децу, јер све што је написао наменио је деци и на тај начин постао ”рођени, непоправљиви дечији

⁵ Раде Прелевић. *Поетика гечје књижевности* (Мостар: Мала ИКП Прва књижевна комуна, 1978): 101.

⁶ Радомир Животић. *Стихама дејинствва, Есеји о поезији за децу* (Крушевац: Багдала, 1976): 85–99.

песник.⁷ Иако се у српској књижевности налази на граници између традиционалног и модерног он је данас један од најчитанијих дечијих песника и његове песме су заступљене свуда и веома блиске деци због тема и амбијената које описује. Типични ликови и детаљи из свакодневног живота су уграђени у естетски и идејни слој Лукићевог хумора.

Лукићева поезија као подстицај за читање

У данашњем времену чини се да су читање књига и способност усменог излагања запостављени, те је неопходно у већој мери посветити пажњу говорном развоју деце посредованом употребом књиге. Осим породице, најпресуднији утицај на развој језичких способности има основна школа, јер су тада деца у сензитивном периоду погодном за: обogaћивање речника, уклапање нових значења у старе термине и учење правила језика. Развој логичког мишљења у овом периоду такође погодује усавршавању језика.

Увести дете у вештину читања и писања значи оспособити га да разуме живот – лични и духовни. Зато је важно да оно осети потребу за читањем, да му то буде радост и уживање. Читање као процес, човек усавршава читавог живота. Креће од првог разреда када се са успореног ишчитавања полако прелази на читање чија је брзина отприлике једнака брзини природног говора. Када ученик савлада технику читања онда се развија брзина читања. Брзина читања иде упоредо са брзином схватања, односно разумевања прочитаног. Прва фаза и почетак развијања љубави према читању је доживљај задовољства који деле деца и одрасли. То је први циљ – љубав и давање који треба да се оствари у контакту са књижевношћу за децу и са читањем уопште. У детињству се најраније формирају и развијају навике за читање.

Ученику почетнику читање је и предмет и средство сазнања. На почетку процеса учења, читање је циљ „да би касније прерасло у средство у правом смислу речи”.⁸ Поласком у школу, деца се сусрећу са потпуно новим чиниоцима који утичу на њихов језички развој, јер уче нови тип комуникације, који јасно раздваја нивое формалног и неформалног говора, наглашавајући стандарде исправности говора. Истовремено, то је период када се код деце постављају темељи књижевног језика, формирају основе језичке способности и култура опште говорне комуникације од које зависи, не само језички развој, већ и постигнуће у свим другим областима наставе. Искуство наставника говори да се читањем одабраних текстова, који су адекватни за одређен узраст, смањује појављивање синтаксичких и семантичких

7 Милован Данојлић. *Наивна песма* (Београд: Нолит, 1976): 139.

8 Далиборка Пурић. *Унапређивање квалитета читања* (Ужице: Учитељски факултет 2006): 14.

грешака, повећава способност правилног формирања реченице, обогаћује речник, развија разумевање значења и поруке текста, а разумевање текстова утиче на њихово успешно интерпретирање. Текстови Драгана Лукића управо су прави избор за децу тог узраста.

Свакако, највећи терет, али и изазов увођења ученика у свет лирске поезије припада учитељима. Они су у прилици да ученицима представљају на доживљајан начин лирску песму, да их упознају са њеним посебностима, да именују основне појмове и садржаје који се везују за свет поетског дела. Њихов задатак је да их изведу на пут којим ће убудуће ићи, читајући, доживљавајући и тумачећи најразличитије песничке текстове. Лукић у својим песмама открива дечију психу и њихову личност, однос према свету и људима, добру и злу, према закону и реду, дужностима и обавезама. По њему дете је племенито биће и у њему живе све нежности овога света. „Дете по песнику није отуђено ни тајно све док не сазна праве истине о свету, оно је рекли бисмо наивно као птица и превртљиво као мудрац”.⁹ Драган Лукић осећа дечији живот и близак му је сензибилитет детета, он уме да говори за дете и о детету. У својим песмама он исказује племениту наивност, срдачност, отвореност. Основе многих Лукићевих песама су да је дечија тежња слобода и градња светова у којима има духа, фантазије, а радост и веселје жели да пренесе на сваког читаоца.

Поезија Драгана Лукића препуна је асоцијација које делују необично и апстрактно. Његова поезија је оригинална, песме су више кратке и импресивне, стихови голицају машту и задовољавају неустрашиву жеђ за забавним и угодним, али су зато извор читаоачеве природне разбирливе. Стих уметника који је, можда најбоље разумевао дечју игру, слободно се играо са дететом, уживао у тој игри, прожима хумор или се њиме неочекивано завршава. Лукић је песник драг деци зато што је у обичном и свакодневном животу града открио лепоту. И зато што је љубављу освојио дете, подарио му разумевање и поштовање и измаштао игру. Том игром је приближио стварно и нестварно, помирио родитеље и децу и постао песник радости. У његовим песмама и причама нема лоших дечака и девојчица, већ царују доброта и љубав. Зато његова поезија на децу преноси љубав и радост. Сва та лепа осећања која се преносе на децу подстичу их да увек изнова траже поезију Лукића.

Преузето са: <http://bit.ly/2wS4xtD>

⁹ Воја Марјановић. *Огледа из савремене књижевности за децу* (Београд: Обелиск, 1971): 127.

Стварајући по мери дечје речи склон да у свему нађе ведру страну, изградио је раскошно дело које плени срце, увлачи читаоца у песму и понесе дух. Уз њега, књижевност за децу крчи пут и стиче ранг значајне књижевне области.

Лукићева поезија у Народној библиотеци у Ужицу

Свеукупност рада дечијих одељења, библиотека, њихова делатност која се остварује на релацији читалац – библиотека чини подручје културе, тог широког и веома значајног дела активности, који својим садржајима обогаћују дечја сазнања али и доживљавање лепоте, приближавајући им богата људска открића, далеке светове, бројне мисли и умне поруке. Сваки сегмент рада, и библиотеке, и дечијих одељења, представља културну и јавну делатност што произилази из основног начела библиотекарства: „Библиотека је за кориснике” а основне функције да „чува и преноси велико културно благо земље и света, настало као плод рада многих генерација.”¹⁰

Библиотеке у Србији организују разне манифестације које имају за циљ да подстакну читалачке навике код деце. Од 47 манифестација, програми њих 13 су намењени за децу. Већина се односе на поезију и такмичења у рецитовању. Од дечијих манифестација посебно треба поменути „Песничку штафету“ коју организује Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“ из Зрењанина од 1975. године. Као примарна идеја манифестације наводи се дружење малишана са најбољим стваралачима поезије за децу и развој креативности у области писаног стваралаштва, а у циљеве се, поред откривања младих талената, убраја и истрајавање на развоју навике читања. Гостујући песници „Песничке штафете“ су најпознатији дечији песници.¹¹

Активности за децу су један од најделотворнијих начина да се они уведу у свет књиге, да заволе тај свет, да заволе библиотеку и све што је чини, да стекну нове пријатеље, размене мишљења и искуства, прошире своја знања, ослободе се лоших навика, открију скривене таленте. Циљеви креативних радионица су:

- мотивисање деце да што више читају,
- развијање позитивног става о читању,
- омогућавање да деца одрже и унапреде своје способности читања и
- подстицање читања из задовољства током лета.¹²

Библиотекари који су запослени на Дечијем одељењу често организују радио-

¹⁰ Петровић, Весна. „Увођење ученика у свет књиге”. *Глас библиотеке*, бр. 11 (2004): 51–57.

¹¹ Милица Матијевић. „Фестивал хумора за децу“, *У: Дани Балинића Вујкова: дани хрватске књије и ријеч*. Уредила Катарина Челиковић (Суботица: Хрватска читаоница, 2015), 299.

¹² Андреа Ђ. Живковић. „Читамо, сазнајемо, стварамо”. *Библиотекар*, LIII св. 1–2 (2011): 177–184.

нице за децу основних школа. Они се припремају за сарадњу са учитељима у складу са наставним програмом. Деци се, између осталог, чита Лукићева поезија, она се упознају са његовим књигама и фондом којим располаже библиотека у Ужицу. Библиотекари се понекад за радионице припремају тако да долазе у костимима јунака из песама и деци то постаје занимљиво и у потпуности доживљавају ликове из песама. Радионице имају значајан утицај на децу јер они слушајући песме Драгана Лукића обогаћују свој фонд речи. Често као задатак имају да сами осмисле песму на неки од Лукићевих наслова. На тај начин деца ослобађају своју машту и изражавају се кроз писање песама. Намера библиотекара је да кроз читање песама и кроз тимске и индивидуалне игре, прилагођене узрасту учесника, покажу деци да је стварање и читање поезије забавно. Програм се може обогатити на тај начин што би један од задатака за ученике могао да буде да одаберу неку од његових песама и прочитају је, а затим треба да објасне зашто су се определили баш за ту песму. Да би одабрао неку песму ученик мора да прелиста књигу и прочита више песама. На тај начин библиотекари подстичу ученике да прочитају више песама. Неки ученици могли би да добију задатак да се припреме да науче напамет и рецитују песму по избору. То се посебно односи на децу која воле да рецитују или су чланови неке рецитаторске групе. Деца воле да цртају па исто тако је интересантно да им задужење буде да илуструју неку песму Драгана Лукића или део песме. Ученик онда објашњава зашто је одабрао баш ту песму и на који начин је он разумео, о чему је размишљао и да ли је имао неке потешкоће, шта је могао да представи а шта не.¹³ Постоје ученици који воле музику, песму и игру па исто тако библиотекари могу да их подстакну да по свом избору компоњују неку песму Драгана Лукића за певање или свирање. На почетку ученик би отпевао или одсвирао своју композицију. Разговор, о песмама почиње учениковим објашњавањем зашто је одабрао баш ту песму. Тако ће сви ученици открити да песме имају ритмичност и мелодичност. Разноврсни задаци учиниће радионице занимљивијим па ће многи ученици пронаћи себе и откривати колико су књиге сложене, богате и разноврсне и да се читањем много постиже. Читањем духовни живот постаје сложенији и разноврснији и зато треба да постане стална духовна потреба, јер ствара свест да без читања ученик остаје без многих радосних доживљаја.

Народна библиотека у Ужицу богата је литературом и за одрасле и за децу. Библиотека у свом фонду располаже поезијом Драгана Лукића почев од првих стваралачких остварења још из 1951. године. Највише његових дела налази се у фонду

13 Гајић, Драгољуб. *Подстицање ученика на читање: Норма образовање учитеља јуче, данас, суиџа* (Сомбор: Педагошка академија „Жарко Зрењанин”, 2002): 125–129.

Дечијег одељења. Одељење за одрасле највише располаже критиком на поезију Драгана Лукића. У фонду су његове збирке песама: „Како се коме чини”, „Мој прадед и ја”, „Овде станују песме”, „Вагон прве класе”, „Фифи”, „Како расту ногавице”, „Шта тата каже”, „Од куће до школе”, „Ловац Јоца”, „Вожња по граду”. Ученицима су на располагању и романи: *Небогер Ц17*, *Три љускеџара*, *Бомба у белој кафи*, *Појављивање великих девојчица*, *Прујасџи*, *Цвешковџи* као и разне приче: „Барбоси и Маја Лек”, „Песникове приче”, „Столице зашто не корачаш”. Оно што је обавезно за ученике трећег разреда је лектира *Небом љрага* и она је такође у фонду Дечијег одељења у библиотеци. У овој лектури сакупљене су углавном песме које се односе на Београд и његове становнике. Из песме „Док се Београд спрема да сања” деца сазнају како изгледа Београд када се спрема на починак. Песма подстиче децу да размишљају како њихово место изгледа када се на њега спушта ноћ.

Читајући његове песме деца богате фонд речи, јер је песник бирао најлепше речи да опише јесен у песми „Да ли то у град долази јесен”. Деца тада размишљају о променама које доноси свако годишње доба а у многим разредима и пишу саставе о свом запажању о јесени. У лектури *Небом љрага* је и песма „Друг другу”. У њој песник даје савете и примере како да се негује другарство. Лектира *Небом љрага* има уз сваку песму илустрацију која детету пружа бољи доживљај песама и прича.

Библиотека је за децу из Ужица осмислила различите креативне радионице којима подстиче читање код деце. Те активности доприносе већем обрту фонда као и већој посећености Дечјег одељења.

Закључак

Самосвојан, уметнички оригиналан, Лукић је створио своју визију прозачнијег, духовитијег и пространијег детињства. Бавећи се несмењеном енергијом читавог живота, искључиво дечијом уметношћу, истакао је очулотворено дело, емотивно-мисаоног набоја, пуно смеха, доброте, благодете и ђачки чедно. Разбуктаном снагом свога дара песник открива лепоту и богатство младости, атмосферира савремени тренутак, „подетињује” актуелне теме и садржаје. Наставивши онде где Змај није ни стао, Лукић у извесном смислу проширује путеве аутора „Ђулића” и заклања читаво раније поетско раздобље.

Он је писац кога са чашћу може имати свака историја књижевности за децу и младе. Превођен је на већи број европских језика, а без њега српска књижевност остала би сиромашнија за неколико антологијских остварења. Један је од песника који је уз Ј. Ј. Змаја, Б. Ђопића и М. Антића стекао глас најпризнатијег дечијег

песника. Драган Лукић је песник који ствара ведру поезију и пре свега надахнуту поезију, у којој је свет детињства дочаран као најлепши период људског живота. Зато је задатак библиотекара, учитеља и родитеља да подстичу децу да читају његову поезију. То се све постиже креативним радом са децом, разним радионицама и играма и све у складу са узрастом ученика. Они тада усвајају богат фонд речи и развијају своју машту. Његови стихови су оплемењени мелодијом непосредног и једноставног поетског говора, насталог на језичким коренима који су му непосредно претходили. У низу атрактивних мотива, песник не заобилази ни школу, веселе ђаке, њихова другарства као и несташлуке. Његов опус од много књига, песама, прича, романа, скечева, сликовница, пун раздраганог ритма и детињства, улази у ризницу српске литературе.

Мотиви у Лукићевој поезији велики су подстицај деци да читају његову поезију. Посете разним креативним радионицама, које библиотекари организују и дају деци задатке, подстаћи ће ученике да предлажу и размишљају како би обрадили још нека књижевна дела. А главни циљ је створити читаоце који не читају што морају, него читају зато што им је то духовна потреба и радост.

Литература:

1. Гајић, Драгољуб. *Подстицање ученика на читање: Норма образовање учитеља јуче, данас, сутра*. Сомбор: Педагошка академија „Жарко Зрењанин”, 2002: 125—129.
2. Данојлић, Милован. *Један нови облик: савремена поезија*. Београд: Нолит, 1973.
3. Данојлић, Милован. *Наивна песма: ољеди о дечијој књижевности*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2004.
4. Живковић, Андреа. „Читамо, сазнајемо, стварамо”. *Библиотекар*, бр. 1—2 (2011): 177—184.
5. Животић, Радомир. *Стихама дејинства*. Крушевац: Закићева, 1976: 85—99.
6. Лукић, Драган. *Писац у школи*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000.
7. Лукић, Д., *Шта је оштац: Избор из поезије за децу*. Пожега: Епоха, 2006.
8. Лукић, Драган. *Стилице зашто не корачаш: избор из песама и приповедака*. Београд: Завод за уџбенике, 2007.
9. Лукић, Драган. *Штајућање: избор из поезије за децу*. Нови Сад: Ризница, 2007.
10. Марјановић, Воја. *Ољеди из савремене књижевности за децу*, Београд: Обеликс, 1971.
11. Марјановић, Воја. *Књижевност за децу и младе*. Београд: Виша школа за обра-

зовање васпитача, 2001.

12. Матијевић, Милица. „Фестивал хумора за децу”. *Дани Балинића Вујкова: дани хрватске књије и ријеч*. Суботица: Хрватска читаоница, 2015.
13. Милинковић, Миомир. *Историја српске књижевности за децу*. Београд: Bookland, 2014.
14. Петровић, Весна. „Увођење ученика у свет књиге”. *Глас библиотеке*, бр. 11 (2004): 51–57.
15. Петровић, Тихомир; Миомир Милинковић. *Писци за децу и младе*. Пожега: Епоха, 2007.
16. Прелевић, Раде. *Поетика дечје књижевности*. Мостар: Мала ИКП Прва књижевна комуна, 1978.
17. Пурић, Д., *Унапређивање квалитета читања*. Ужице: Учитељски факултет, 2006.

Summary: Dragan Lukic (Belgrade, 1928 – 2006, Belgrade) is a special phenomenon for children. He began to create on the boundary between traditional and modern. He has written several collections for kids of which you know him: *From one pocket*, *Songs are here*, *My Trolleybus*, *First Class Wagon*, *From Home to School*, *Pirates Can*, and others. He also wrote novels but with less success, such as: *Cvetkovci*, *Prugasti* and others. He is also known for his readings for the 3rd grade of elementary school, "The Sky of the City". Although he is on the border between traditional and modern in Serbian literature, today he is one of the most famous children's poets and his poems are represented everywhere. Dragan Lukic feels a child's life and is close to his child's sensibility, he can talk for the children and about the children. In his poems he expresses noble naivety, cordiality, openness. His poetry is original not only because he finds new issues that are unnoticed, but also because it creates a new relationship between children and parents. This text deals with the work of Dragan Lukic and to see how his works are read and how much they encourage children to read.

Keywords: Dragan Lukic, poetry, child, school, lecture, songs, reading